

GBN zet zich in voor de bescherming van gierzwaluwen en onderscheidt zich hierbij door het zonder verstoren monitoren van de broedende vogels met camera's.

Betreft: opmerkingen Kennisdocument Gierzwaluw versie 1.0, gedateerd juli 2017, BIJ12
Vereniging Gierzwaluwbescherming Nederland, november 2018.

Geachte meneer, mevrouw,

Bij deze willen wij graag een lijst met opmerkingen aanbieden met betrekking tot het Kennisdocument Gierzwaluw. We zouden het zeer op prijs stellen als deze opmerkingen mee worden genomen bij hopelijk spoedige herziening van het document. Daarnaast zijn wij nog steeds zeer bereid voorafgaand aan verschijning van een nieuwe versie mee te denken over de inhoud. Dat hadden we ook aangeboden voorafgaand aan de verschijning van versie 1.0, maar helaas is daar niet op ingegaan waardoor onderstaande flinke lijst onjuistheden en onvolledigheden is ontstaan.

Als u nog vragen heeft horen wij dat graag.

Met vriendelijke groeten, namens het bestuur van Vereniging Gierzwaluwbescherming Nederland,

Hans Willemsen, voorzitter.

Advies: M.H. Andriessen, Fideliolaan 78, 1183 PN Amstelveen, tel 0623582725,
E-mail: advies@gierzwaluwbescherming.nl , www.gierzwaluwbescherming.nl

1. Paragraaf 1.2, 4^e alinea, "Midden juli zijn doorgaans alle jongen uitgevlogen; bij een nat en koud voorjaar kan dit tot de eerste week van augustus doorlopen."
 - ➔ De meeste jongen vliegen na half juli uit, een groot deel, ook bij prima weer, tot aan de eerste week van augustus. Bij een nat en koud voorjaar kan dit tot eind augustus, begin september doorlopen.
2. Paragraaf 1.2, 6^e alinea, In perioden met veel regen en wind... "Gierzwaluwen met jongen kunnen dan wel meer dan 1000 kilometer van hun nest verwijderd zijn en enkele dagen wegblijven." en regels daarna (inactief worden van jongen).
 - ➔ Dit is niet van toepassing voor Gierzwaluwen in Nederland. Oudervogels blijven bij aanhoudend slecht weer op het nest en gaan tussendoor zelfs in regen foerageren. Niet-broedende Gierzwaluwen zijn flexibel en kunnen wel enkele dagen weg blijven. De genoemde inactiviteit vind plaats bij Gierzwaluwen in Scandinavië en Siberië waar slecht weer veel langer aan kan houden.
3. Paragraaf 1.3, 1^e alinea "Ze vangen deze insecten uit de lucht in de vlucht met hun extreem grote snavelopening, waarbij ze snelheden kunnen bereiken van 120 kilometer per uur."
 - ➔ Tijdens het foerageren wordt niet zo snel gevlogen, dat doen ze enkel tijdens sociaal gedrag. De snelheid tijdens het foerageren is ons niet bekend, maar volgens ons niet zo bijzonder dat het vermeld dient te worden.
4. Paragraaf 1.3, 2^e alinea "Tevens is bekend dat volwassen gierzwaluwen, tijdens het grootbrengen van de jongen, kleine stukjes van het achtergebleven eischaal knabbelden totdat het zo klein werd dat het ingeslikt kan worden."
 - ➔ Dit is bij ons niet bekend.
5. 1.3, 3e alinea, tijdens slecht weer "Jonge vogels tot 14 dagen oud gaan dan ook met één van de ouders op het nest in 'winterslaap'; bij oudere jongen gaan de ouders zelf voedsel zoeken."
 - ➔ Bij aanhoudend slecht weer zijn een groot deel van de tijd beide ouders op het nest en de 'winterslaap' is niet van toepassing voor de Nederlandse situatie.
6. 3.2 "Voor elke verblijfplaats die zijn functie niet meer kan vervullen wordt gezorgd dat er meerdere nieuwe alternatieve verblijfplaatsen aanwezig zijn."
 - ➔ Hoeveel is meerdere? Voorheen was dit vijf per verloren verblijfplaats, ecologisch adviesbureaus hanteren nog steeds vijf, ook zo blijven omschrijven.
7. 1.4, onder foto "Eind juli zijn de nesten doorgaans weer verlaten. In jaren met koude en natte omstandigheden in de zomer is dit begin augustus."
 - ➔ Zie punt 1.
8. 1.4, pagina 10 onder kop 'dispersie' "Jonge gierzwaluwen kunnen zich ettelijke kilometers van de opgroeiplek vestigen."
 - ➔ Regel, niet uitzondering, zinsbouw niet juist. Slechts enkele jongen keren terug naar de plaats waar ze zijn opgegroeid.
9. 2.2.2, 6^e alinea (?), onder 'nestentelling' "Vluchten op dakgoot-, nok- en huishoogte. Groepje vliegt gierend door de straten ter hoogte van de daken; houd in de gaten over welke afstand ze zich verplaatsen."
 - ➔ In plaats van in de gaten houden over welke afstand ze zich verplaatsen ervan maken 'houd in de gaten bij welke plek met roepen wordt begonnen. Indien dit herhaaldelijk op dezelfde plek gebeurd is de kans op een nestlocatie daar zéér groot'.

GBN zet zich in voor de bescherming van gierzwaluwen en onderscheidt zich hierbij door het zonder verstoren monitoren van de broedende vogels met camera's.

10. 2.2.2, 7e alinea, onder interpretatie “of het maximum aantal laag vliegende vogels (periode 15 mei-15 juli) delen door 1,5. Het aandeel niet-broedende vogels in de populatie is hoog.”
 - ➔ Verkeerde periode! Vanaf 15 juni pas delen door 1,5!
11. 2.2.2
 - ➔ Toevoegen, liefst na de alinea die begint met “Voor interpretatie van de gegevens”:
“Het gebruik van een potentiële nestlocatie als nestplaats kan aangetoond worden door een reactie van een broedvogel uit te lokken door Gierzwaluw-geluiden af te spelen. Deze methode kan zeer doeltreffend zijn, maar kan enkel toegepast worden bij laagbouw en enkel in de periode 15 tot 30 mei. In deze periode wordt in de meerderheid van de gevallen gebroed en is er vrijwel altijd een broedvogel in de nestruimte. Deze zal, soms pas na herhaaldelijk geluid af te spelen, kort maar krachtig terug roepen. Geluid afspelen kan bijvoorbeeld met een mobiele telefoon. Let op dat het geluid niet wordt vervormd. Opnames van goede kwaliteit zijn bijvoorbeeld te downloaden op de website van de Vereniging Gierzwaluwbescherming Nederland.”
12. Figuur 6, aanpassen n.a.v. het eerdere punt over het aantal laag vliegende vogels delen door 1,5 en het voorgaande punt.
13. 3.2, 1e alinea, zie punt 6.
14. 3.2, 3e alinea “Voor behoud van de functionaliteit van een verblijfplaats moeten ze bij voorkeur binnen 100 à 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats worden gerealiseerd” en “De alternatieve verblijfplaatsen moeten voor minimaal eenzelfde aantal gierzwaluwen dezelfde functie kunnen vervullen als de oorspronkelijke plaats die verdwijnt.”
 - ➔ 100 à 200 meter is een grote afstand. Vervangende nestvoorzieningen moeten zo dicht mogelijk bij de oude nestplaats worden aangebracht, maar nooit verder dan 200 meter er vandaan. Wat betreft de hoeveelheid voorzieningen is er onduidelijkheid. Iets ervoor wordt geschreven “Dit wordt ondervangen door een overmaat aan verblijfplaatsen aan te bieden.”. De eerstgenoemde regel spreekt dit tegen en suggereert dat er met 1 voorziening 1 nestplaats welke verloren is gegaan kan worden gecompenseerd. Verderop nogmaals “...mits deze de betreffende functie kunnen overnemen voor een vergelijkbaar aantal gierzwaluwen”.
15. Figuur 9
 - ➔ Opmerking toevoegen dat neststenen niet correct zijn aangebracht.
16. Figuur 11
 - ➔ Betere kwaliteit afbeeldingen gebruiken. Vereniging Gierzwaluwbescherming Nederland heeft deze ruim beschikbaar.
17. Onder figuur 13
 - ➔ In tekst ook ongeschiktheid bij geïsoleerde daken toevoegen.
18. 3.4 bij uitleg “steigers, doeken, folie en vangnetten”
 - ➔ Vangnetten niet vermelden i.v.m. kans op verstrikking!
19. 4.1, 1^e alinea “de volgende driedeling”
 - ➔ Tweedeling, er volgen maar twee punten.